

Sverige

Stockholms universitet framställer handsprit till världen

PUBLICERAD 17:57

Berit Olofsson, sektionsdekan för kemi på Stockholms universitet, samordnar initiativet. Studenterna Seyed Ehsan Hadi, Konstantin Kriechbaum och Tamara Church hjälper till. Foto: Paul Hansen

Kemisektionen på Stockholms universitet har bestämt sig för att bidra under coronatider. Under onsdagen levereras 300 liter handsprit till Danderyds sjukhus - och mer är på väg.

- Vi kommer även att leverera till Huddinge sjukhus, och förväntas framställa 2.000 liter, säger Berit Olofsson, sektionsdekan för kemi på Stockholms universitet.

På Stockholms universitet ses dunkar med handsprit staplas på hög. Kemistavdelningen på universitetet arbetar för fullt med att framställa blandningen av laboratoriesprit, glycerol och väteperoxid.

Närmare 300 liter handsprit skickas under onsdagen mellan dörrarna från universitetet till Danderyds sjukhus.

Efter Socialstyrelsens [sammanställning om materialbrist](#) i världen beslutade sig kemister på Stockholms universitet att det var dags att bidra. Enligt Berit Olofsson påbörjades framställningen av

handsprit hastigt och lustigt.

– Först var man rädd för att bryta mot några regler när man framställer och skickar handsprit till ett sjukhus på det här viset, men Socialstyrelsen godkände det. Allt drog igång på bara några timmar genom parallella insatser, säger hon.

En grupp tillverkade handsprit, samtidigt som en annan grupp samlade ihop skyddsutrustning och handsprit som blivit stående på universitetets alla toaletter.

Professorer och kemister på Stockholms universitet hade sedan en tid ställt sig frågan hur de själva kunde bidra när det råder bristen på material inom sjukvården. Med hjälp av Världshälsoorganisationen WHO:s recept kan de nu framställa stora mängder av handsprit.

Chauffören Anders Bergman tar emot 200 liter handsprit från Stockholms universitet.
Foto: Paul Hansen

Lennart Bergström beskriver att han känner sig stolt för att de, genom en laginsats, har lyckats bidra till den redan hårt belastade sjukvården. Han lyfter till exempel fram att rengöring av utrustning.

– Normalt sett så använder man handsprit för att tvätta sina händer, men i dag använder man den även till viss personlig utrustning som man återanvänder genom att desinficera den, säger han.

– Vi är hela tiden i kontakt med Region Stockholm som får bedöma vilka sjukhus som är i störst behov. Själva framställningen är inte svår, det som är svårast är att samla ihop all etanol som är utspridd på många platser, vi har hämtat mycket från Naturhistoriska riksmuseet, säger Lennart Bergström, professor i materialkemi vid Stockholms universitet.

Samtidigt som han är glad för att kunna bidra i ett krisläge är Lennart Bergström upprörd över att sjukvården inte varit tillräckligt förberedd för en utbredd coronakris.

– Det är dåligt att man har haft så lite på lager. Det är dock en sekundär fråga just nu, nu måste man lösa dagens läge, säger han.

Två doktorander och en forskare arbetar nu febrilt för att framställa handsprit som ska räcka åt regionens sjukhus.

– Det är möjligt att framställa 2.000 liter till, sen har vi problem av rent logistiska skäl, som att vi inte har tillräckligt med dunkar, säger Lennart Bergström.

Bo Delling, intendent på Naturhistoriska riksmuseet, har spenderat dagen med att fylla stora dunkar med sprit för att sedan leverera till Stockholms universitet. Totalt har 300 liter levererats från museet. Spriten späds i vanliga fall ut och används för att bevara djur och växter i. Normalt fyller Naturhistoriska riksmuseet på tanken knappt en gång om året, och lyckligtvis skedde den senaste påfyllningen nyligen. Det finns alltså gott om sprit till samhällsinsatser.

– Och om det blir tomt i tanken fyller vi på den helt enkelt, säger Bo Delling.

Bo Delling säger att man står till universitetets förfogande även framöver.

– Det är omöjligt att säga om det om det här är en engångsföreteelse eller inte. Det beror sig på hur situationen utvecklar sig. Men vi kommer att ha fortsatt kontakt med universitetet så får vi se hur mycket de behöver.

Fakta. Material som Stockholms universitet delat ut till världen

- 3 flyttlådor med handsprit på pumpflaskor
- 200 förpackningar handskar
- 40–50 ansiktsmasker
- 25 förpackningar med 100 skyddsdräkter i varje förpackning
- 40 skyddsglasögon
- 200 munskydd
- 100 förkläden
- 300 liter egentillverkad handsprit

TEXT

Johanna Sundbeck

Niklas Weimer